

Kazus 472

(M.W.) Julius miał dwoje dzieci — syna Decimusa i córkę Petronię. W swym testamencie Julius pominał zupełnie Petronię, ustanawiając swymi dziedzicami w równych częściach Decimusa i swego przyjaciela Publusa.

- Czy Petronia rzeczywiście nie otrzyma nic po ojcu?

Kazus 473

(M.A.) Germanik ustanowił czterech dziedziców w testamencie: Andruzjusz otrzymał gospodarstwo i stada owiec, Bengjusz — kolekcję papirusów oraz rzeźb, Cecyljusz — grunty rolne pod uprawę pszenicy, zaś Druzus — winnice. W skład majątku Germanika wchodziła jeszcze stadnina koni, nie ustanowił na niej żadnego dziedzica. Bengjusz w ogóle nie jest zainteresowany papirusami ani rzeźbami i zamierza je sprzedać, nie zwalając na protesty pozostałych dziedziców. Andruzjusz uważa, że ponieważ to on otrzymał gospodarstwo — to według domniemanej woli spadkodawcy powinien otrzymać również i stadninę. Cecyljusz chciałby zamienić pola pszenicy na winnice, gdyż ich wartość majątkowa jest porównywalna; Druzus uważa, że żaden z dziedziców nie może rozporządzać samowolnie swoją częścią.

- Oceń stan prawny.
- W jaki sposób możliwy będzie podział masy spadkowej?

Kazus 474

(T.S.) Pizon był posiadaczem spadku w dobrej wierze. Został pozwany o wydanie spadku przez Mariusza, który był *heres* i tuż przed *litis contestatio* postanowił udąć się po pomoc prawną, zwłaszcza że kilka miesięcy wcześniej zbył wille wchodzącą w skład spadku. Iuventinus Celsus, do którego się udał był Pizon, zaznaczył, że jest ogromna różnica pomiędzy zwrotem spadku do *litis contestatio* a po nim.

- Dlaczego? Objasnij *responsum Celsusa*.
- Jaka skarga została wniesiona przeciwko Pizonowi i jaki był zakres *petitum pozwu*?

Kazus 475

(J.K.) W końcu V w. n.e. Mucius w swoim prawidłowo spisany *testamentum tripartitum* ustanowił jedynym dziedzicem swojego syna Juliusa. Obciążył go przy tym zapisem *per Vindicationem* kawalka ziemi o powierzchni 5 jugera leżącym w jednej z piękniejszych dzielnic Rzymu na rzecz fundacji *piae causae*, która miała zająć się budową nowego sierocińca. Na ten właśnie cel Mucius chciał przeznaczyć część swojego majątku. Mucius wkrótce zmarł.

- Jako jurysta podpowiedz fundacji, jakie kroki powinna przedsięwziąć, by otrzymać ustanowiony zapis.

Kazus 476

(P.S.-W.) W testamencie Dionnus postanowił, że jego wspomniała wille na Capri i 100 niewolników otrzyma jego przyjaciel z dzieciństwa Balbus *per damnationem*. Jednocześnie tę samą wille i niewolników zapisał *per damnationem* kuzynowi Publusowi. Cała reszta przypaść miała synowi Dionnusa — Aulusowi. Dionnus zmarł.

- Kto ma obowiązek wykonania legatu?
- Na czym polega realizacja takiego legatu?
- Komu przypadnie legat?

Kazus 477

(S.B.) Senator Arcadius postanowił napisać testament, w którym powołał do dziedziczenia swoje dwie siostry: Domicję i Aurorę, z których każda miała otrzymać 100 000 asów, a także brata: Herreniusa, który miał odziedziczyć 150 000 asów. Ponadto przedmiotowy testament zawierał *legatum per damnationem* na rzecz ukochanej córki Lawinii, którego przedmiotem była suma pieniężna w wysokości 300 000 asów. W 579 r. n.e. senator Arcadius zmarł. W dniu jego śmierci ukochana córka Lawinia samowolnie zabrała legat.

- Oceń stan prawny.